

Baggrund

Kræft i huden er blevet Danmarks største kræftsygdom. Modermærkekræft er nu den kræftform, der oftest rammer unge kvinder. En væsentlig årsag til den triste udvikling er de unges store forbrug af solarium og dermed eksponering til kunstig UV-stråling.

Kræftens Bekæmpelse anmoder derfor om foretræde for sundhedsudvalget for at drøfte baggrunden for – og anbefalingerne til – en lovgivning på solarium området. Kræftens Bekæmpelse vil være repræsenteret af Direktør Arne Rolighed og Chef for forebyggelse Hans Storm.

Anbefalinger til lovgivning på solarieområdet i Danmark 2009

Kræft i huden

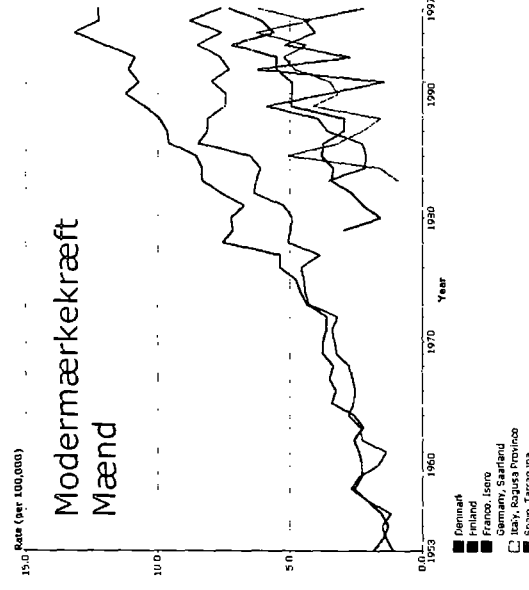
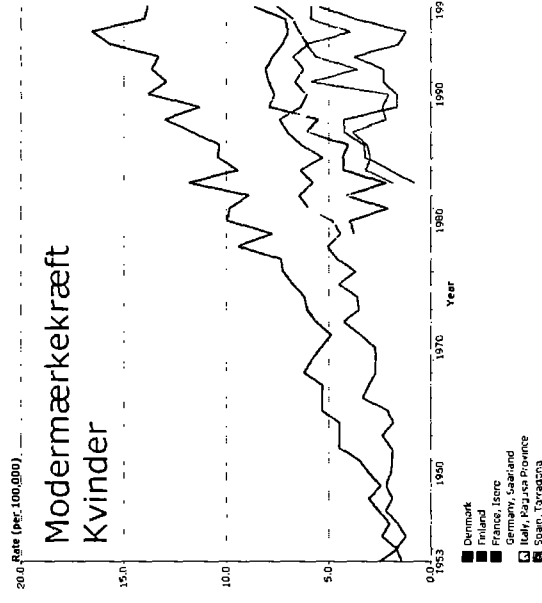
- Hyppigste kræftform I Danmark (Modermærke- & Almindelig hudkræft)
- Hurtigst stigende kræftform
- Danmark er globalt på en 6. og 7. plads (Modermærkekræft)
- I EU er stigningen højest i Danmark (Modermærkekræft)

Årsager:

- UV-stråling fra sol og solarier

Forebyggelse:

- Undgå solskoldninger
- Nedsæt livstidsdosis

UV-stråling

- UV-stråling er kategoriseret som carcinogent (WHO og The National Institutes of Health, USA)
 - Kunstig UV-stråling er associeret med:
 - cancer
 - solskoldninger
 - vabler/brændende fornemmelse i huden
 - reaktivering af forkølelssår (Herpes labialis)
 - tidlig aldring og tab af elasticitet i huden
 - barkstær (cortical cataract)
 - reaktioner på medicin som giver fotosensibilitet
 - lokal og systemisk immunhæmning
 - mm
- (The health effects of using solarium and potential cost effectiveness of enforcing solarium regulations in Australia, Louisa Gordon, Nicholas Hirst, Queensland Institute of Medical Research 2007)

Direkte sammenhæng mellem solarier og kræft i huden

- Evidens for direkte sammenhæng mellem modermærkekræft, pladecellekræft og solarier (IARC Review 2007 metastudie)
- På verdensplan (alle aldre): 15% højere risiko for melanom, hvis man har besøgt et solarium én gang eller mere (Int. J. Cancer: 120, 1116-112 (2006))
- Unge under 35 år har 75% øget risiko for modermærkekræft ved ét besøg eller mere (ibid.)
- Nordisk co-hortestudie viser 1-200% øget risiko ved ét månedligt besøg eller mere i solarieret (Veierød et al. J. Nat. Cancer Institute 2003; 95:1530-1538). Samme studie viser, at jo yngre man er jo større øget risiko for at få modermærkekræft.
- Styrken i solarieret svarer til solbadning ved ækvator med hele kroppen eksponeret

Modermærkekræft i Danmark

- Den hyppigste kræftform i Danmark blandt de 15-34-årige kvinder (Nordcan)
- Den næst-hyppigste kræftform blandt unge mænd mellem 15 og 34 år (Nordcan)
- En fjerdedel af alle tilfælde af modermærkekræft skyldes solarier (UK) (Diffey, B "Sunbeds, beauty and melanoma, British Journal of Dermatology, 2007")
- Forbrænding er den vigtigste risikofaktor for at udvikle modermærkekræft
- Halvdelen af alle unge, der bruger solarium, bliver forbrændt (Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden: Danskernes solvaner 2008)

Danskerne solarieforbrug - de yngste bruger det mest

Alder	Kvinder	Mænd
	Solarium brugere	Solarium brugere
15-19	59 %	42 %
20-29	46 %	40 %
30-39	37 %	21 %
40-49	33 %	17 %
50-59	23 %	9 %

"Har du været i solarium indenfor de seneste 12 mdr?" Kilde:
Danskerne Solvaner 2007, Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden

Danskerne solarieforbrug - kortest uddannelse giver størst forbrug

Uddannelse	Solarium brugere
Folkeskole	48 %
Ungdoms-, gymnasial- uddannelse	39 %
Mellemlang-, erhvervsuddannelse	33 %
Længerevarende/videregående uddannelse	21 %

"Har du været i solarium indenfor de seneste 12 mdr.?" Kilde: Danskernes Solvaner 2007, Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden.

WHO Guidelines

Anbefalinger til regeringer om restriktioner på Solarieområdet:

- Forbud for unge <18 år
- Informationsposter
- Skriftlig kundeaccept (accept af helbredsrisiko)
- Udelukkelse af hudtype 1 og 2
- Obligatorisk bemanning
- Ingen anprisninger af sundhedsfremme (fx D-vitamin)
- Grænse for hvor ofte man må gå i solarium
- Briller skal være obligatoriske
- 1 MED (rødmedosis) pr gang er maksimum

**artificial
tanning
sunbeds**
risks and guidance

Fordele ved en solariumlovgivning i Danmark

- Danmark følger WHO's anbefalinger baseret på evidens for kræfttrisiko
- Bremsen en kræftform i vækst (et offentligt sundhedsanliggende)
- Stor økonomisk byrde forbundet med diagnosticering og behandling af kræft i huden (største kræftområde; 80.000 har sygdommen lige nu)
- En hjælp til familien (de unges solariumforbrug er ude af forældrenes kontrol)
- Modvirker social ulighed i sundhed
- Begrænse unges høje forbrug (gruppepres, øget kræfttrisiko)
- Beskyttelse af børn. Ca. 5% af alle børn mellem 8-12 år har prøvet at bruge solarium og 2,6% af alle piger 8-9 år
- Lovgivning på solarieområdet kan blive god "best practise"

Danskerne bakker op om et forbud

- Stigende opbakning for et solarieforbud i den danske befolkning
- Rygeforbud er et eksempel på lovgivning, hvor restriktion er blevet populær i Danmark

Tabel 1: Mener du, at det skal være forbudt for unge under 18 at gå i solarium? (15-64år)

	2007	2008
Ja	37%	46%
Nej	40%	31%
Ved ikke	23%	23%
Total	100%	100%

Danskernes solvaner, Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden, 2007 og 2008

Anbefalinger til lovgivning

- Forbud for unge <18 år
- Bemandende solarier med uddannet personale
- Ingen adgang for danskere med hudtype I
- Ingen sundhedsfremmende anprisning
- Licens til alle solcentre og apparater (for at sikre at EU-standarden overholdes)

BILAG

Lovgivning i Europa

Frankrig

- Forbud for unge <18 år
- Bemandede solarier med uddannet personale
- Solarieindustrien må ikke markedsføre sundhedsfordele

Skotland

- Forbud for unge <18 år
- Bemandede solarier

Irland

- Maj, 2008 – sundhedsministeren har fremsat redegørelse der peger på at et forbud for unge <18 år vil blive gennemført

Lovgivning internationalt

Australien

Staterne Victoria, Western og Southern Australia har indført:

- Forbud for unge <18 år
- Forbud for folk med hudtype I
- Ingen ubemandede solarier
- Ingen sundhedsfremmende anprisning
- Licens kræves for alle solcentre og apparater

USA

I 2007 blev der forelagt 22 forslag til solarielovgivning i 20 forskellige Stater.

September 2007 blev det på nationalt plan vedtaget, at der skal være et skilt i alle solarier med påskriften "exposure may cause skin cancer"

Californien :

- Ulovligt for unge mellem 14-18 år at bruge solarium (tilladelse gives kun ved forældrenes fremmøde)
- Ingen sundhedsfremmende anprisning

Samfundsmæssig besparelse ved solariumlovgivning beregnet i Australien

Beregnet for forbud < 18 år i Australien

Ud af population på **100.000**

personer kan spares:

- 19-34 melanomer
- 242-321 tilfælde af pladecellekræft
- 1,2 millioner DKR til udgifter i sundhedsvæsen
- Der kan tjenes 35 livsår

Kilde: The health effects of using solarium and potential cost effectiveness of enforcing solarium regulations in Australia, Louisa Gordon, Nicholas Hirst, Queensland Institute of Medical Research 2007

Solarieindustriens argumenter pro solarium er prøvet ved den Australske Landsret

Solarieindustrien siger:

Der er ikke evidens for sammenhæng mellem brug af solarium og øget risiko for kræft i huden

Et solarium giver samme form for UV-stråling som solen

Huden bliver ikke ødelagt i bruningsprocessen i et solarium (DNA-skader)

Bruning beskytter huden mod at blive forbrændt

Kroppen reparerer selv de skader som den har fået ved at blive udsat for UV-stråling

Huden bliver ikke ødelagt af UV-stråling, med mindre man får en forbrænding

Landsretten i Australien siger:

Der er evidens for sammenhæng mellem brug af solarium og øget risiko for kræft i huden

Nej, det gør det ikke

Jo, huden bliver ødelagt i bruningsprocessen i et solarium (DNA-skader)

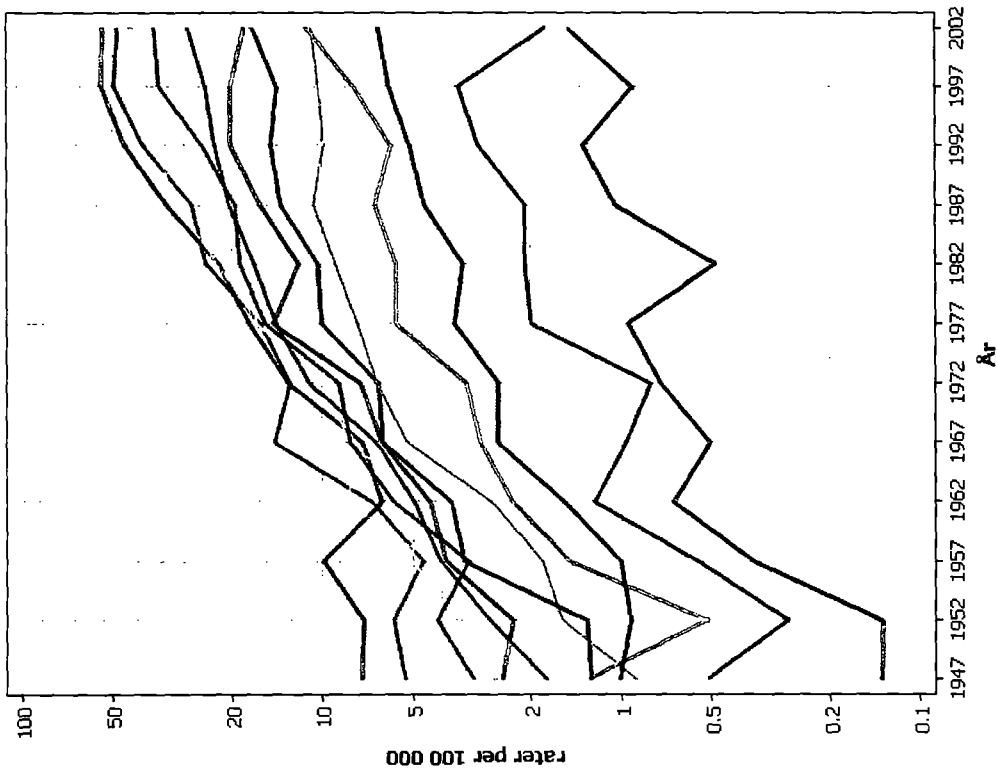
Bruning beskytter ikke huden mod at blive forbrændt

Skaderne kan være permanente

Huden bliver ødelagt af UV-stråling

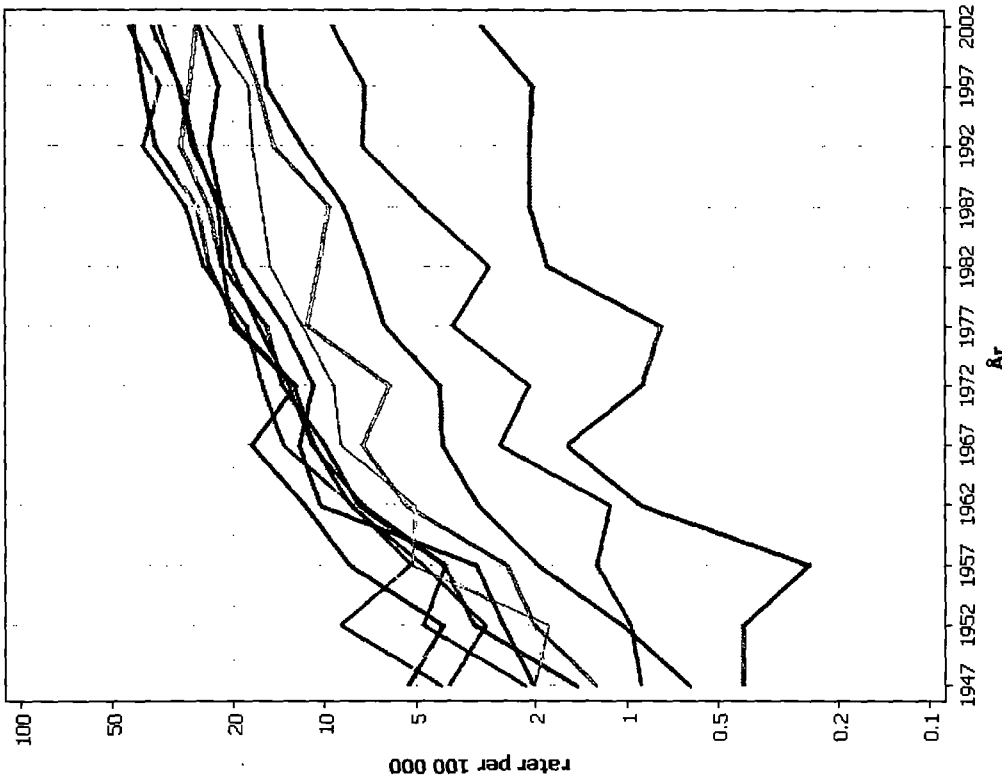

Danmark-Incidens
Hud - modermærke, Mænd

NORDCAN © Association of the Nordic Cancer Registries (25.11.2008)

Danmark-Incidens
Hud - modermærke, Kvinder

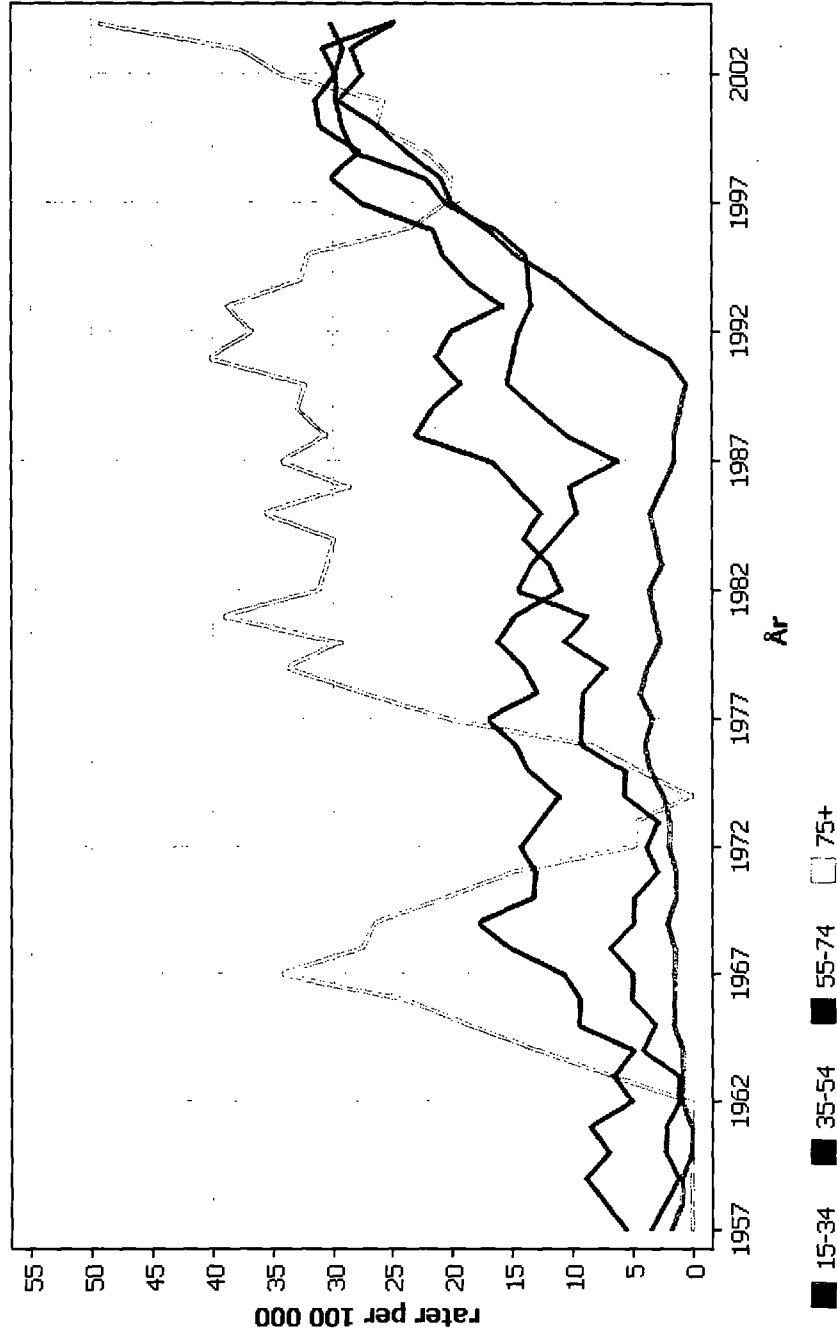

NORDCAN © Association of the Nordic Cancer Registries (25.11.2008)

Jo yngre aldersgruppe - jo større stigning

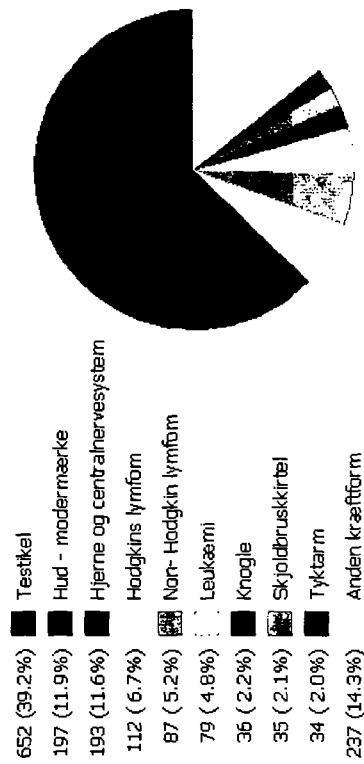
Incidens: Island Hud - modermærke, Kvinder

NORDCAN © Association of the Nordic Cancer Registries (25.11.2008)

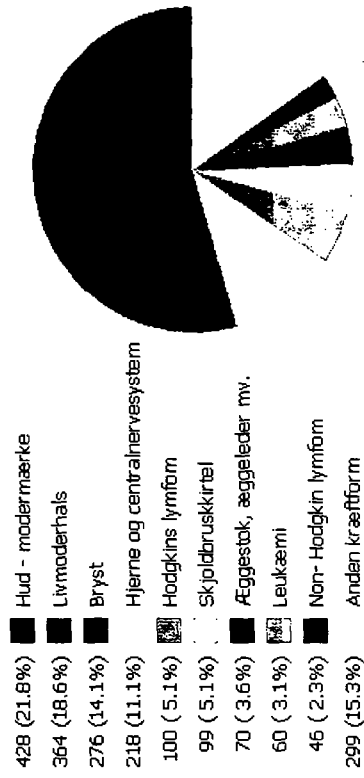
I Island er der for aldersgruppen 15-34 år sket en voldsom stigning

Danmark (2000-2004) - Antal kræfttilfælde - Mænd, alder (15-34)

NORDCAN

Danmark (2000-2004) - Antal kræfttilfælde - Kvinder, alder (15-34)

NORDCAN

Kræft i huden er den hyppigste/-næsthyppest kræftsygdom blandt unge

